

A 1850/presidiet

Framlagt av Mittengruppen
Behandlas i Presidiet

**Medlemsförslag
om att bevara den fria rörligheten i Norden i krissituationer****Förslag**

Mittengruppen föreslår att

Nordiska rådet rekommenderar de nordiska regeringarna

att sätta upp en samnordisk utredning för att analysera hur gränshinder kan motverkas och hur gränstängningar i Norden kan förhindras vid krissituationer

Bakgrund

Nordens kanske största tillgång är den fria rörligheten och passfriheten. På senare år har vi sett hur denna utmanats gång på gång, då gränserna mellan de nordiska länderna flera gånger och på flera håll varit stängda. Också nya gränshinder har uppstått. På flera områden har kärnan i den nordiska grundlagen Helsingforsavtalet utmanats.

I 2019 vidtogs Nordiska rådets strategi för samhällssäkerhet. Strategin synliggör bristerna i det nordiska samhällssäkerhetssamarbetet. Med Corona-krisen har dessa brister blivit ännu synligare. Vi har fått nya gränshinder i form av gränskontroll, köer, trafik- och tågförseningar samt besvärligheter för gränspendlare i form av social- och skatte-regler, som straffar dem för att de är tvungna att arbeta hemifrån. Pendlarnas liv har blivit outhärdligt på grund av oförutsägbara förseningar, överfulla tåg och ID-kontroll på perrongen.

Denna katastrofala utveckling har ägt rum i Norden, som i årtionden har varit stolt av passunionen, den gemensamma arbetsmarknaden och ömsesidigt godkännande av utbildningar. Det har hänt i Norden, där vi är stolta över statsministrarnas vision om att skapa den mest hållbara och integrerade regionen i hela världen.

Vilken innebörd har beteckningen "Världens Mest Integrerade Region"? Är det en region där den fria rörligheten florerar när solen skiner – men där de interna gränserna stängs ned omedelbart då molnen täcker solen? Vi tror inte det.

Mittengruppen anser att "världens mest integrerade region" bör hantera kriser gemensamt utan att riskera gränsöverskridande samarbeten och verksamheter. Det är

en region, som inte tvingar sina medborgare till att välja på vilken sida av gränsen de blir kvar vid en kris. En region, som inte gör att verksamheterna måste vara rädda för gräns-stängningar och andra oväntade och extraordinära åtgärder vid nödsituationer.

Mittengruppen menar att de nordiska länderna skall använda Corona-krisen till att åter-uppbygga medborgarnas och investerarnas tillit till det politiska systemet och nordiskt samarbete. En nordisk manual för framtida krishantering måste skrivas.

Mittengruppen föreslår därför att det tillsätts en utredning för att ta lärdomen av Corona-krisen och andra kriser som lett till betydliga gränshinder mellan de nordiska länderna under de senaste åren. Utredningen skall innefatta Gränshinderrådets roll och mandat, och som resultat bör ytterligare krav ställas för att upprätthålla den fria rörligheten i Norden.

Digitalt gruppmöte, Rovaniemi, den 14 september 2020

Anders Eriksson (ÅF)

Anna Kolbrún Árnadóttir (Mifl)

Arman Teimouri (L)

Bertel Haarder (V)

Heidi Greni (Sp)

Janine Alm Ericsson (MP)

Jaspur Langgaard (sb)

Joakim Strand (sv)

Jouni Ovaska (cent)

Ketil Kjenseth (V)

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Linda Modig (C)

Magnus Ek (C)

Magnus Jacobsson (KD)

Mikko Kinnunen (cent)

Mikko Kärnä (cent)

Outi Alanko-Kahiluoto (gröna)

Pirkka-Pekka Petelius (gröna)

Silja Dögg Gunnarsdóttir (Frfl)

Simon Holmström (HI)

Tore Storehaug (KrF)